

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΓΝΩΤΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΗ ΕΝΩΣΕΙ
ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΜΕΤΑ

ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς κατ' ἐντολὴν

ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ

Δ.ρος ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ

ΔΕΥΚΑΛΙΟΥ

Ἐν τῇ Μητροπόλει Κερκύρας, τῇ 26 Σεπτ. 1863 ἔ. ε.λ.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

Ἀποφάσει τῆς Βουλῆς τελεσθεῖσαν Δοξολογίαν.

(Ἐδημοσιεύθη καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος ΕΝΩΣΕΩΣ).

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΜΗΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ.

1863.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

A1.52.45.0016

« Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου
« σέσωκέ σε ». (Ματθ. θ', 22.).

Παριερώτατε Μητροπολίτα.

Αιδεσιμώτατοι Ἱερεῖς.

Ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ καὶ φίλτατοι Συμπολίται.

Ναί· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Θάρσει, ὦ Λαέ
τῆς Κερκύρας. Θάρσει, ὦ Λαέ τῆς Ἑπτανήσου.

Τὸ θεῖον ἐκεῖνο ῥῆμα, ὅπερ μόνῳ φθόγγῳ τοῦ
Θεανθρώπου Σωτῆρος εἰς τὴν πολυετῶς παθοῦσαν
γυναῖκα τὴν Ἰασιν ἐθαυματούργησε, τολμῶν ἐγὼ ὁ
ἀνάξιος ἵνα προφέρω ἐν τῇ χαρμοσύνῳ στιγμῇ, καθ' ἣν
εἰς λαὸν ἀποτείνομαι, πολλὰ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας
παθόντα καὶ ἤδη ὥς ἐκ θαύματος ἀνεγειρόμενον,
αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν ὑπὸ ἀφάτων αἰσθημάτων θεο-
σεβείας ἅμα καὶ ἐθνισμοῦ καὶ ἀγνῆς ἀγαλλιάσεως
κατεχόμενον. Ἐρωτήσατε, ἀδελφοί, τὴν συντε-
τριμμένην καρδίαν Σας.

Ναί, ὦ Λαέ τῆς Ἑπτανήσου, ἡ πίστις σου σέ-
σωκέ σε· ἡ πρὸς τὴν Θεογέννητον Ὁρθοδοξίαν
πίστις· αὕτη, μεθ' ἧς ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ συνέ-
σφιγξε καὶ δι' ἧς καθιέρωσε τὴν πρὸς τὸν ἐθني-
σμόν της πίστιν. Αὕτη, ἥτις καὶ ἔσωσε τοὺς ἀπὸ
τεσσάρων δεκαετηρίδων ἐλευθέρους ὁμοεθνεῖς σου·
αὕτη, ἥτις καὶ τοὺς εἰσέτι ἐν δουλείᾳ στενάζοντας
ἀδελφοὺς ἡμῶν θέλει σώσει.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Λαὲ τοῦ Ἰονίου· σὺ, ὅστις ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος μετασχὼν τοῦ ἀρχαίου ἡρωϊσμοῦ, τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διετήρησας μὲν μετ' αὐτοῦ ἀπαράμειωτον τὴν προπατορικὴν ἐθνικότητα, ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπώλεσας τὴν ἀρχαίαν, τὴν πολύτιμον ἐλευθερίαν· Σὺ, ὅστις καὶ αὖθις ἀνέλαμψας μὲν, ὅτε ὑπὸ τοῦ σταυροῦ τὴν Θεϊαν αἰγίδα ὁ Ἑλληνισμὸς τοὺς κρατήσαντας τῆς Ἑλληνικῆς χώρας Ῥωμαϊκοὺς αἰετοὺς ἐξελλήνισεν· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν δεινότερων τοῦ Ἑλληνισμοῦ δοκιμασιῶν πολλὰ ἐπὶ αἰῶνας ἐκ τῆς ξένης δεσποτείας ὑπέστης, ὥσανεὶ πλοῖον ἐν διηνεκεί τρικυμῖα κλυδωνιζόμενον, τὸ δὲ σκάφος σῶον διατηροῦν· Σὺ, ὦ Λαὲ τοῦ Ἰονίου, ὅστις ἐπὶ ἐξηκονταετίαν ἤδη ὡς ὁ μόνος αὐτονομῶν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀνεφάνης, ἀλλ' αὐτονομίαν παρὰ τῶν κραταιῶν ματαιωθεῖσαν, πολλάκις δὲ μεθ' ὑπερηφανίας ἐμπαιχθεῖσαν· Σὺ, ὅστις ἐπὶ τριακονταετίαν μετὰ παλλούσης καρδίας, ἐξ ἔθνισμοῦ καὶ φιλελευθερίας φλεγόμενος, πρὸς τὰς ἀγκάλας ἀκαθέκτως προσελκύεσσο τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν σου, ὧν τοὺς ἀγῶνας συνεμερίσθης· ἀλυσίδετος δὲ καὶ φρυάττων ἐπείχεσσο, καὶ τοι καρτερῶς τὰς ἀλύσεις ταρασσῶν· Σὺ, ὁ διὰ τοσοῦτων δοκιμασιῶν διελθὼν, ἐφθασας τέλος πάντων εἰς τὸ τέρμα τῶν πόθων σου· εἰς τὴν παῦσιν ἤδη τῶν δεινῶν σου προσεγγίζεις· εἰς τοὺς κόλπους ἐπα-

νέρχεσαι τῆς ἐλευθέρας μητρὸς σου· δὲν θέλεις πλέον ἔχει — εἰς τὸ μέτωπον γραμμένη ψεύτρα ἐλευθερίᾳ, — ἀλλ' ἐν τῷ ἰδίῳ ἔθνει, πρὸς ἐλευθερίαν καὶ πολιτισμὸν ὀργῶντι, ἀληθῶς ἐλεύθερος καὶ αὐτόνομος, πρὸς τὸν μέγαν προορισμὸν αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτοῦ θέλεις βαίνειν· Καὶ δὴ τὴν ἐθνικὴν σου ἀποκατάστασιν ἐνθους ἐορτάζων καὶ τὸν Ὑψιστον Δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ ἐν συντριβῇ καρδίας δοξολογῶν, τὸν φωτοβόλον Ἀστέρα θεωρεῖς ἀνατέλλοντα, Ὅστις, τοῦ Τροπαιοφόρου Μεγαλομάρτυρος τῆς Ὁρθοδοξίας ὁμώνυμος, ἐν τῇ Μητροπόλει αὐτῆς Τροπαιοῦχος θέλει ἀνεγείρει αἰώνιον τὸ τρόπαιον τῆς πλήρους Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας.

Θάρσει οὖν καὶ ἀγάλλου, Ἑπτανήσιε λαέ· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ἡ πίστις, ναὶ, ἡ πάντα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα παγιοῦσα, ἡ τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας πηγή, ἡ ἐν ταῖς θλίψεσι λυσιτελῆς παρηγορία· αὐτὴ, ναὶ, ἡ προάγουσα τῶν παθημάτων τὴν ἴασιν· Διότι ἡ πίστις εἶναι ἀλήθεια, εἶναι εἰλικρίνεια καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἶναι σταθερότης, αὐταπάρνησις, εὐγενὴς θυσία παντὸς ὕλικου συμφέροντος χάριν τοῦ ὕψους τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων· Οὐδέποτε ἀντ' αὐτῶν εὐγενὴς ψυχὴ, οὐδέποτε λαὸς ἀληθῶς αἰσθανόμενος τὸν ἴδιον ἐθνισμὸν, τὴν θεόδοτον ἐλευθερίαν, οὐδέποτε ἀντὶ τούτων ἀποδέχεται τὸ ὕλικόν συμφέρον.

Καὶ τοι πολλὰς ὑποστὰν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

περιπετείας καὶ δοκιμασίας, καὶ τοι ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας ὑπὸ τῆς βαρβαρωτέρας καὶ σκληροτέρας τυραννίας πιεσθὲν, οὐχ ἥττον ὥσει φοῖνιξ ἀναγεννηθὲν, ὁσημέραι εἰς τὴν πλήρῳσιν βαίνει τῆς παλιγγενεσίας του. Ἄν δὲ ὁ ἡρωϊσμός καὶ ἡ εὐφυΐα, ὁ τῆς σοφίας ἔρως καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πρόοδον ἀκράδαντος ἀφοσίωσις, — ἂν τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους συνετέλεσαν, γονιμώτατα ὅμως αὐτὰ κατέστησε καὶ ὑπὲρ πάντα εἰς τὴν ἀναγέννησιν αὐτοῦ συντέτεινεν ἢ εἰς τὸν ἐθνισμὸν πίστις καὶ εἰς τὰς ἱεράς τοῦ Εὐαγγελίου ἀρχάς, ἃς πρώτη ἀσπασαμένη καὶ εἰς ἄλλους λαοὺς ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ μετέδωκε. Στρέψωμεν ἐπὶ μικρὸν τὸ βλέμμα εἰς τὴν Ἱστορίαν.

Τίνες οἱ καὶ ἀνέκαθεν ἰσχυρότεροι μοχλοὶ τῆς καρδίας τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν, καὶ τοι διηρημένων, καὶ τοι πολλάκις πρὸς ἀλλήλους διαμαχομένων; Ὁ ἐθνισμός καὶ ἡ ἐλευθερία. Τῇ ἀκατανίκητῃ δυνάμει τῶν ἐλατηρίων τούτων, ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ κινδύνου, καὶ αὐταὶ αἱ ἐπαρχιακαὶ ἀντιζηλίαι σιγῶσαι, εἰς τὴν ἐπὶ κοινῇ σωτηρίᾳ ἔνωσιν καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα ὑπεχώρουν.

Καὶ ναὶ· ἀσπάζονται τὴν δημοκρατίαν, τὸ πρότυπον τοῦτο τῆς ἐλευθέρας πολιτείας, οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν. Οὐδόλως ἐκ τῶν ἀπειλῶν τοῦ ὑπερηφάνου Πέρσου ἡ Ἑλλάς πτοεῖται, οὐδόλως ὑπὸ τῆς ἀπειραρίθμου στρατιᾶς ἐκφοβίζεται· ἀλλὰ τὸν ἡρωϊσμὸν διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ μυ-

ριοπλασιάζουσα, αἰῶνια τρόπαια ἐν Μαραθῶνι καὶ ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν Σαλαμῖνι ἐγείρει· εἰς δὲ τὰς μεταγενεστέρας γενεάς μοναδικὰ διδάγματα, πρὸς τοῖς ἄλλοις, παρέχει διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐγκαταλείψεως τῆς πατρίου χώρας καὶ διὰ τῶν τριακοσίων μετὰ τοῦ Λεωνίδα εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος θυμάτων. Διδάγματα, ναί, μοναδικά· ἀλλ' ἐπέπρωτο ἵνα ἀπόγονοι τῶν πρωτοῦργων καὶ αὐθις ἀναδείξωσιν αὐτὰ κατὰ μὲν τὸν παρελθόντα αἰῶνα οἱ τετρακόσιοι Λάκωνες, ἐν δὲ τῷ ἐνεστώτι οἱ γενναῖοι Πάργιοι καὶ οἱ ἀτρόμητοι Ἡρώες, ὁ Διάκος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Σόλωνας, οἱ Μαυρομίχалаὶ καὶ ὁ Βότσαρης.

Ἄν δὲ τὰς κατὰ τῶν Περσῶν δάφνας καὶ τὸν λαμπρὸν τοῦ Περικλέους αἰῶνα διεδέχθησαν ὁ ὀλέθριος Πελοποννησιακὸς πόλεμος καὶ τῶν τριάκοντα ἡ τυραννία, μετ' οὐ πολὺ ἀκμαῖον εἰσέτι τῆς ἐλευθερίας τὸ αἶσθημα ἀνέδειξεν ὁ ἡρωϊσμός τοῦ Θρασυβούλου. Βραδύτερον δὲ τῶν ῥητόρων ὁ ῥήτωρ, διὰ τῆς πατριωτικωτέρας εὐγλωττίας τὴν παγοῦργον κεραυνοβολῶν πολιτικὴν τοῦ Μακεδόνα, ζωοποιεῖ τὴν παρακμάζουσαν πατρίδα. Καὶ δὴ τότε αἱ μὲν ἐπαρχιακαὶ ἔριδες ἐγκαταλείπονται, πρὸς δὲ τὸν φιλόδοξον ἡγεμόνα οἱ Ἕλληνες ὁμοῦ ἀντιπαρτάσσονται. Καὶ τοι δὲ ἐν Χαιρωνείᾳ τοῦ ἀγῶνος ἀπετυχόντος, ὁ Ἑλληνισμός δὲν καταβάλλεται. Ὁ Μακεδὼν αὐτὸς τὴν τιμὴν ἐπιδιώκει τῆς κατὰ τῶν Περσῶν Ἑλληνικῆς στραταρχίας. Ὁ δὲ υἱὸς

αὐτοῦ, οὐχὶ ὡς Μακεδῶν, ἀλλ' ὡς Ἑλλήν τὸ Περσικὸν κράτος κατατροπώσας, τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν εἰς τὴν Ἀνατολὴν διαδίδει. Μέγας δ' ἀνὴρ ἀναδείκνυται· νέαν Ἑλληνικοῦ μεγαλείου ἐποχὴν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ἐγχαράττει καὶ Μέγαν τὸν ἄνδρα οἱ αἰῶνες προσαγορεύουσιν.

Ἐνῷ δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν τὰ νάματα εἰσδύουσι τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας, ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπὶ μεγαλεῖον προβαίνουσα καὶ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν περὶ πολλοῦ ποιουμένη Ῥώμη δράττεται μὲν τῆς τῶν πραγμάτων φορᾶς καὶ κρατεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' οὐχὶ τῶν Ἑλλήνων. Ἀκράδαντος ὁ Ἑλληνισμὸς διαμένων καὶ κραταιοτάτην προσκτησάμενος ἄρωγόν καὶ προστάτιδα τὴν Εὐαγγελικὴν πίστιν, λαμπρὸς καὶ αὖθις ἐν Βυζαντίῳ ἀναφαίνεται. Ὁ ἀρχαῖος ἡρωϊσμὸς ἀνίσταται· ὑπὸ τοῦ Σταυροῦ τὸ σύμβολον καὶ τὸ οὐράνιον ῥῆμα «Ἐν τούτῳ νίκα» τροπαιοῦχος προβαίνει· ἡ Δημοσθενικὴ εὐφράδεια, εὐαγγελικὸν προσκτησαμένη φθόγγον, ἡχεῖ μέχρι τρίτου οὐρανοῦ ἐκ στόματος τοῦ Ἀθανασίου, τοῦ Βασιλείου, τῶν Γρηγορίων, τοῦ Χρυσοστόμου· ἡ δὲ Αὐτοκρατορία τοῦνομα μὲν Ῥωμαϊκὴ, πράγματι δὲ Ἑλληνικὴ, αἰῶνας ἀκμῆς διέρχεται. Ἄλλ' ἂν, κρίμασιν, οἷς οἶδε Κύριος, κλίνει εἰς παρακμὴν, — ἂν ὑπὸ τὸ κράτος κύπτει τῶν παραγνωρισάντων τὴν ἱερὰν ἀποστολὴν τῶν Σταυροφόρων, κύπτει μὲν, ἀλλὰ προσκαίρως· ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν ἐκλείπει.

τὸν Ἑθνισμὸν καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν πίστει διασώζεται. Μετ' οὐ πολὺ ἀνεγείρεται. Ὅτε δὲ τὸ πεπρωμένον ἤγγικεν, ὁ τελευταῖος τῶν Παλαιολόγων πίπτει μὲν, ἀλλὰ πτώσιν ἡρωϊκὴν. Τὸ μαρτύριον ἀσπάζεται ὡς Αὐτοκράτωρ Ἑλλήν. Καὶ δὴ πίπτει, ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκει. Πρότυπον αὐταπαρνήσεως καὶ ἡρωϊσμοῦ, μάρτυς ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, ζῇ εἰς τοὺς αἰῶνας ἐν τῷ θαυμασμῷ τῆς ὑψηλότητος. Ζῇ ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τὴν καρδίαν φλέγει ἀπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, κληροδοτήσας αὐτῇ ἱερὸν κειμήλιον τὴν συμπαγῆ πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ τὸν Ἑθνισμὸν πίστιν, εἰς ἣν αὐτὸς θυσίαν προσήνεγκε τὸ ἡρωϊκὸν αἷμά του, — κληροδοτήσας συνάμα ἱερὰν τὴν ἐντολὴν τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενεσίας.

Καὶ ὄντως πιστὸν εἰς τοῦ μάρτυρος Βασιλέως τὴν διαθήκην ἀνεδείχθη τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Ζοφεροὶ καὶ αἱματηροὶ τέσσαρες αἰῶνες ἐπ' αὐτοῦ διηλθον. Ἀρρώτων κακουχιῶν, σκληροτήτων καὶ μαρτυρίων αἰῶνες· βαρβάρου, φανατικῆς, πλεονέκτιδος κυριαρχίας χρόνοι· αἰῶνες τῆς ὠμοτάτης τῶν τυραννιῶν. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα οὐδόλως ἴσχυσαν ἵνα τὸ ἔθνος τοῦ προπατορικοῦ προορισμοῦ ἀποσπάσωσιν. Ὁ Ἑλλήν καρτερῶς τὴν τυραννίαν ὑπέστη· ὑπερηφάνως περιεφρόνησε πᾶν δολέασμα εὐημερίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τυράννου.

Τίς δὲ ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίου καρτερίας; Ἡ εἰς τὸν Ἑθνισμὸν καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν πίστις. Ἐν τῷ

ιδίῳ αἵματι ἐγχυθεῖσαν, εἰς τὴν ἰδίαν σάρκα καὶ τὰ ὀστέα ἐνσαρκωθεῖσαν, ὑπὸ ἐναρέτου δὲ καὶ ὀντως πατριώτου Κλήρου ἀναζωπυρουμένην τὴν Πίστιν, — εἰς αὐτὴν ἔβλεπεν ὁ Ἕλληνας ἐγκειμένην τὴν ἐνεστῶσαν, καὶ τοι δυστυχῇ, ὑπαρξίν του. Εἰς αὐτὴν ἀνεύρισκε τὴν κρηπίδα τῆς μελλούσης πολιτικῆς ἀναγεννήσεώς του. Καὶ δὴ ἐπιέζετο, ἀλλὰ δὲν καθηρεῖτο. Νεναρκωμένος ἐφαίνετο, ἀλλὰ ζωῆς ἦτο πλήρης, ἦν μόνον εἰς τοὺς ὀρεσιβίους ἥρωας ὁ τύραννος ἔβλεπεν, ἄκων σεβόμενος· πῦρ δὲ ὑπόκωπον ἦτον ἢ νάρκωσις· ἦτον ἡφαίστειον, ὅπερ ἀκαταμέτρητος βράχος ἐκάλυπτε μὲν καὶ ἐπιέξεν, ἀλλ' οὐδέποτε ἴσχυσεν ἵνα σβέσῃ. Τὸ πῦρ δὲ τὸν λίθον ὑπέκαιε μέχρις οὗ χάραγμα ἀνοῖξαν, φλογερὰν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐξέπεμψε καὶ συνταρακτικὴν λαμπηδόνα. Ἄν δὲ τὴν λαμπηδόνα ἐματαίωσεν ἡ ἀπάτη τῆς Ἀρκτου, τὸ χάραγμα ἐκαλύφθη μόνον· δὲν ἀπελιθώθη. Τὸ ἡφαίστειον δὲν ἔπαυσε φλογερώτερον ὑποκαῖον, μέχρις οὗ τὸν βαρέως πιέζοντα ἀειδέστατον λίθον διασεῖσαν καὶ τινάξαν, παρήγαγε τὴν ἐκρηξίν διὰ τῆς ἐνδόξου καὶ ἀγίας ΚΕ' Μαρτίου.

Καὶ ἀληθῶς τῆς ἀγίας ἡμέρας ἀντάξιός ἀνεδείχθη τῆς νέας Ἑλλάδος ὁ ἐθνικός ἀγὼν· ἀντάξιός τῆς προγονικῆς εὐκλείας· ἀντάξιός τοῦ ἸΟ' αἰῶνος. Καθαγιασθεὶς διὰ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ποιμενάρχου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ μυρίων ἄλλων τῆς

πίστεως θυμάτων, λαμπρυνθεὶς διὰ παντοίων μεγαλουργημάτων αὐταπαρνήσεως καὶ ἡρωϊσμοῦ, ἀνέδειξεν εἰς τὴν ὑφήλιον γηνησίαν τῆς ἀρχαίας θυγατέρα τὴν νέαν Ἑλλάδα. Ἀνέστησε τοὺς προπάτορας ἥρωας εἰς νέους καὶ ἐφαμίλλους. Ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀστέρων, οὓς προανέμνησα, ἀνέδειξε πρὸς τοῖς ἄλλοις, στίλβοντας καὶ τοὺς Ὑψηλάντας, τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὸν Γούραν, τὸν Κολοκοτρώνην, τὸν τουρκοφάγον Νικήταν, τὸν Καραϊσκάκη καὶ τὸν Τζαβέλλαν· ἐν πυρὶ δὲ ταχυπτέρους ἀνέδειξε καὶ θαλασσίους λέοντας τὸν Μιαούλην, τὸν Σαχτούρη, τὸν Τομπάζην, καὶ τοὺς ἤδη εὐκλεῶς ἐπιβίους Κριεζὴν καὶ Κανάρην τὸν καὶ ἐκθαμβώσαντα καὶ ἐν τῇ πολιότητι διὰ νεανικοῦ μεσημβρινοῦ πυρός, ἐπὶ αἰσίοις οἰωνοῖς, τὴν Ἀρκτον ζωπυρήσαντα. Καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου ἐν Θερμοπύλαις τροπαίου νέα ἀνήγειρεν ὁ νέος ἑλληνικός ἀγὼν ἡρωϊσμοῦ μνημεῖα. Τὰ δὲ τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος πολλαπλασιάσας μετήνεγκεν εἰς Βαλτέσιον, εἰς Μυτιλήνην, εἰς Χίον, εἰς Σάμον, εἰς Μεσολόγγιον, εἰς Κλείσοβαν, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς κλασικῆς χώρας. Καὶ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν τὸν θαυμασμόν ἤγειρε, τὰς συμπαιθείας καὶ τὴν ἀρωγὴν προσεκτήσατο· ἡ δὲ ἄχρι τότε κωφεύσασα διπλωματία ἠναγκάσθη ἵνα καὶ αὐτὴ τὸ δίκαιον ἀποδεχθῇ τοῦ ἀγῶνος. Ἀλλὰ καὶ τοι διὰ τῆς ἐνδόξου ἐν Πύλῳ ναυμαχίας τὰ πρῶην παραπτώματα ἀρξαμένη ἵνα ἀποπλύνῃ, παλινδρο-

μοῦσα μετ' οὐ πολὺ κολοβώνει τὸ ἔργον . Ἀδικεῖ τῶν ἀγωνισθέντων καὶ παθόντων τοὺς πλείστους · ἀδικεῖ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα , τῆς δὲ Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας τὸν ὀρίζοντα διὰ στενοτάτου κύκλου περιστέλλει .

Καὶ ἰδοὺ καὶ αὐτὴ ἡ λυτρωθεῖσα τοῦ πολλαχῶς δεδοκιμασμένου ἔθνους μερὶς εἰς νέας ἐπὶ τριακονταετίαν δοκιμασίας ὑπέκει . Δυναστεία τῆς ἰδίας ἀποστολῆς ἐπιλήσμων , τοῦ Ἑλληνικοῦ ὁρόνου ἀναξία , καταπονεῖ τοὺς Ἕλληνας · οὐδὲ ἵνα ἐπαναγάγῃ αὐτὴν εἰς τὴν Ἑθνικὴν ὁδὸν ἰσχύει ἡ ἀναίμακτος καὶ λαμπρὰ Γ' Σεπτεμβρίου . Πολυετὴς δολοπλοκία καὶ τοῦτο ματαιώσασα τὸ ἐθνικὸν ἔργον , νέας προκαλεῖ βαρυτίμους , ἐθνικὰς θυσίας . Βαρυθυμεῖ τὸ ἔθνος , καὶ νέος Θρασύβουλος ὁ παλαιὸς ἀγωνιστὴς , ὁ ἀείμνηστος Θεόδωρος Γρίβας δίδει τῆς σωτηρίας τὸ σύνθημα · ἡ δὲ 10 Ὀκτωβρίου νέαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐγγράφει ἐποχὴν ἑλληνικῆς εὐκλείας .

Σωτήριον καὶ πρὸς τοὺς Ἰονίους τὸ μεγαλοῦργημα . Σωτήριον , ναί , ἀνταξίως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτῶν καρδίας καὶ τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἀγῶνι θυσιῶν των · ἀνταξίως τῆς πολυετοῦς πάλης , ἣν καρτερῶς οἱ Ἰόνιοι κατέναντι τοῦ ἰσχυροῦ ἐπάλαισαν , πρὸς τὰ μειδιάματα καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀντιταχθέντες καὶ παντοῖα δεινὰ ὑποστάντες καὶ τὰ δελεάσματα ἀποστραφέντες . Πῶς δὲ πρὸς το-

σοῦτους πειρασμοὺς ἀντέσχον ; Διὰ τῆς πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ τὸν Ἑθνισμὸν πίστεως .

Διὰ τοῦ συμβόλου τούτου ἄσπιλοι ἐξελθόντες τῆς ἐπ' αἰῶνας ποικίλης Φραγκοκρατίας καὶ αὐτῆς τῆς παρεμβάσης Τουρκοκρατίας , — διὰ τοῦ συμβόλου αὐτοῦ , ἐν τῷ μακρῷ τῆς δουλείας τῶν ἀδελφῶν χρόνῳ , τῆς Ἑπτανήσου καταστάσης Ἑλληνικοῦ πυρῆνος φώτων καὶ τῆς μελλούσης τοῦ ἔθνους ἀνεξαρτησίας , ἀναδειχθείσης δὲ ζωογόνου λειψάνου Ἑλληνικῆς αὐτονομίας , — ὑπὸ τὸ σύμβολον ἐκεῖνο μέτοχοι τῶν θυσιῶν καὶ τῶν θαυματουργιῶν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος γενόμενοι , — πῶς ἦτο δυνατόν οἱ Ἑπτανήσιοι τῶν πατροπαράδοτων ἀναμνήσεων νὰ γίνωμεν ἐπιλήσμονες , τοῦ ἐμφύτου δὲ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος ἄμοιροι , ὅπως τὸ ἱερὸν , τὸ ἐθνικὸν κειμήλιον προδώσωμεν ;

Ἡ αὐταπάρνησις ἀνδρῶν εὐτόλμως καὶ πάσῃ θυσίᾳ εἰς τὸν ἀγῶνα ἀποδυσασμένων , ἡ καρτερία λαοῦ ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας ἔχοντος διακαῆς τὸ αἶσθημα τοῦ ἐθνισμοῦ , — τὸ ὁμόθυμον καὶ τὸ ἀκράδαντον τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐνεργείας , — κατέβαλον τοῦ ἰσχυροῦ τὴν ὑπεροψίαν , παρέλυσαν τὴν ὕλικὴν βίαν , τὰ δελεάσματα ἐματαιώσαν . Καὶ ὁ εὐγενὴς ἀγὼν ἀνταξίῳ θριάμβῳ ἤδη στεφανοῦται .

Μέγας εἶ , Κύριε , καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου ! Τῆς ξενοκρατίας ὁ χρόνος παρῆλθεν . Ὁ ξένος αὐτὸς ὁ τῆς Ἑνώσεως ἄλλοτε πολέμιος , τὸ δί-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καιον ἡμῶν ἀναγνωρίσας, παγκοσμίως διεκήρυ-
ξεν. Αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν συνηγόρησεν. Αἱ Βρεττανι-
καὶ Βουλαὶ ἐκ τῆς φωνῆς ἤδη τῶν Παλμερστώνων
καὶ τῶν Ῥῶσσελ ἀντηχοῦσιν, αὐτὰς ἐκεῖνας τὰς ἀ-
ληθείας ὁμολογούντων, ὅσας κατέναντι τῆς τρο-
μοκρατίας οἱ Ἑπτανήσιοι θαρραλέως ἐκήρυττον.
Συνάμα δὲ ἡ φωνὴ αὐτῶν τοὺς φιλελληνικοὺς
φθόγγους ἀσπάζεται τῶν Κόχραν καὶ τῶν Γρηγο-
ρίων· τὸν φιλελληνικὸν κάλαμον τῶν Γιραρδί-
νων καὶ τῶν Λενορμάνων· τὴν ἐγκάρδιον συν-
δρομὴν τῶν λοιπῶν φιλοδικαίων ἀνδρῶν, ὅσοι πρὸ
πολλοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος συνηγόρη-
σαν. Τὴν ἀδικον κατὰ τῶν Ἑλλήνων δυσμένειαν
ἤδη ἐγκαταλείπουσα ἡ φωνὴ τῆς Διπλωματίας, τὰ
δὲ πλεονεκτήματα τοῦ ἔθνους καὶ τὸ δίκαιον αὐ-
τοῦ ἀναγνωρίζουσα καὶ τὸ ἀσύγνωστον τῆς πρὸ
τριάκοντα ἐτῶν πολιτικῆς ὁμολογοῦσα, διακηρύτ-
τει ἀξιόους τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ προορισμοῦ τῆς
Ἑλληνικῆς φυλῆς τοὺς τε ἐλευθέρους Ἕλληνας καὶ
τοὺς Ἑπτανησίους.

Αἷσιος οἰωνός, φίλτατοι συμπατριῶται, καὶ ὑ-
πὲρ τῶν τυραννουμένων ἀδελφῶν μας. Κατὰ τῆς
ἀδικίας ἡ ἐπανόρθωσις ἤρξατο. Ἀναποδράστως
ἐπελεύσεται καὶ ἡ πλήρωσις τοῦ δικαίου ὑπὲρ τῆς
ἀνθρωπότητος ἔργου. Εὐγνωμονῶμεν πρὸς τὴν Σε-
πτὴν τῆς Βρεττανίας Ἀνασσαν, τὴν τὸ δίκαιον ἡμῖν
ἀπονέμουσαν, καὶ πρὸς τὰς συνεργούσας Προστά-
τιδας τῆς Ἑλλάδος Δυνάμεις. Εὐγνώμονες ὤμεν

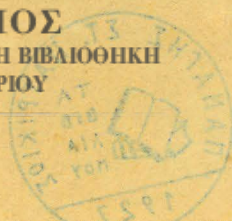
διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν εὐμένειάν των·
Μὴ παύσωμεν εὐγνωμονοῦντες καὶ πρὸς τοὺς γεν-
ναίους ἀνδρας καὶ λαοὺς τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς
λοιπῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς συμπαθοῦντας.

«Αὕτη δὲ ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀ-
»γαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».
Ναί· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ πολλῶν γενεῶν τὸ
γλυκὺ ὄνειρον, οἱ διάπυροι πόθοι πραγματο-
ποιοῦνται· αἱ ψυχαὶ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν οὐρα-
νοῖς ἀγάλλονται· ἐν δὲ τῇ ὑψηλίᾳ σκιρτᾷ μετὰ
τῶν φιλελλήνων τὸ Πανελλήνιον. Ἡ ἡμέρα αὕτη
ἀνταξία ἀνέτειλε τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ μεγαλεπη-
βόλου τῆς Κερκύρας γόνου, ὅστις ἐν τῷ σάλῳ
τῶν πολιτικῶν περισπασμῶν τὴν αὐτονομίαν τῶν
Ἰονίων διέσωσε, πολλὰ δὲ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς
Παλιγγενεσίας ἐμόχθησε καὶ τὸ ἴδιον αἷμα θυσίαν
αὐτῇ προσήνεγκεν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ πολυε-
τοὺς ἀγῶνος ἀντάξιον τὸ βραβεῖον δίδοται· αἱ δὲ
εὐχαὶ πληροῦνται, ἡ ἐθνικὴ καὶ ἀκάματος ἀρωγὴ
στεφανοῦται τοῦ ἀστέρος τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ σε-
πτοῦ τῆς Ἑλληνικωτάτης Κερκύρας Ποιμενάρ-
χου. Ἡ ἡμέρα αὕτη, τέλος, μέγα βῆμα ἀνα-
δείκνυται πρὸς τὴν πλήρη Ἑλληνικὴν Παλιγγε-
νεσίαν.

Ἀγαλλιασώμεθα οὖν ἀδελφοὶ καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Ἀγαλλιασώμεθα ὅτι ἀγνός
τὴν ψυχὴν, Ἑλλὴν τὴν καρδίαν καὶ πίστεως ἔμ-
πλεως εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ἔθνους προσέρχεται

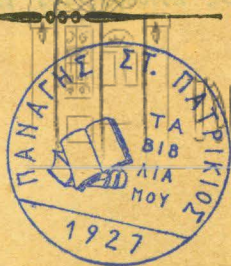
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ὁ Σεπτὸς τῶν Ἑλλήνων Ἄναξ, ὅπως τὴν καρ-
δίαν, τὴν χεῖρα καὶ τὸν βίον μετὰ τῶν Ἑλλή-
νων εἰς τὸν Ἑλληνισμόν ἀφιερῶσιν. Σχιρτήσωμεν
ὁρῶντες ἐν τοῖς ἐγκαινίοις τῆς Ἐθνικῆς Βασιλείας
τοῦ στίλβον τὸ διάδημα αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀδα-
μάντων τοῦ Ἰονίου. Ἰλαρὸς προσέρχεται εἰς τῶν
Μουσῶν τὴν ἐστίαν ὁ τῶν Ἑλλήνων Ἐθνάρχης,
τὴν Αὐτοῦ ἰσχὺν ἐπὶ τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ στηρί-
ζων. Φίλοι οὖν τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, στηρικταὶ
τῆς εὐνομίας, ἀδιαρρήκτῳ ὁμονοίᾳ συνασπισθῶ-
μεν μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν περὶ τὸν θρόνον τοῦ
προσφιλεστάτου Ἀνακτος. Ὁρῶντα τὸν Μεγά-
θυμον πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Μεγαλεῖον Ἑλληνικῇ καρ-
δίᾳ καὶ ἔργῳ ἐνισχύσωμεν. Νῦν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς
πρὸς Ἀνατολὰς στρέψωμεν, ὅθεν τὸ φῶς τοῦ
Εὐαγγελίου διαυγάσαν τὴν οἰκουμένην ἐφώτισε.
Πρὸς τὴν ἱερὰν τοῦ Παντοκράτορος Εἰκόνα θεο-
σεβῶς ἀτενίσωμεν, καὶ τὸν Σταυρὸν ἰδῶμεν διὰ
τῶν ἀγίων αὐτοῦ πτερύγων περιπτύσσοντα καὶ κρα-
ταιοῦντα τὴν κυανόλευκον Σημαίαν. Ἰδοὺ ἡ ἀκατα-
νίκητος ἀσπίς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἰδοὺ ἡ
ρομφαία τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλείας. Ἰδοὺ τὸ λά-
βαρον, ὅπερ ὁ Θεοστήρικτος ἡμῶν Βασιλεὺς ἐν τῇ
Ἑπταλόφῳ θέλει ἀνυψώσει. Ὑμνήσωμεν τὸν Παν-
τοδύναμον καὶ ἐνὶ στόματι εἰπώμεν· ΔΟΞΑ ΕΝ
ΥΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩ.

ΣΩΖΟΙ ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.
ΖΗΤΩ Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ